

Locatiebezoek Centrale Gelderland

27 september 2021 16:00 – 18:00

Brochure over Bestemmingsplan 'verbrede reikwijdte' en MER Waal Energie

Introductie

Al geruime tijd werken Engie, de gemeenten Nijmegen en Beuningen en de provincie Gelderland samen aan de herontwikkeling van het Centrale Gelderland terrein. Dat heeft eind 2019 geresulteerd in de vastgestelde gebiedsvisie Waal Energie (waarbij een amendement is aangenomen dat er geen biomassacentrale op het terrein mag komen). Ambitie is een industrieterrein waar activiteiten gerelateerd aan (opwekking van) duurzame energie, watergebonden bedrijvigheid en duurzame logistiek centraal staan met respect voor de omliggende woonomgeving.

Sindsdien wordt gewerkt aan het bestemmingsplan Waal Energie en de bijbehorende milieueffectrapportage. Het gaat om een bestemmingsplan 'verbrede reikwijdte', waarmee gemeenten vooruitlopend op de invoering van de Omgevingswet kunnen oefenen met de nieuwe wet. Een bestemmingsplan verbrede reikwijdte kan in dit geval ook een 'flexibel bestemmingsplan' worden genoemd. Eind 2018 hebben we u tijdens een locatiebezoek verteld over de principes van de Omgevingswet. Dat was nog vrij abstracte

materie. Inmiddels kunnen we veel concreter vertellen hoe het bestemmingsplan verbrede reikwijdte zijn uitwerking kan hebben op de herontwikkeling.

In deze brochure vertellen we waar het bestemmingsplan verbrede reikwijdte anders is dan een gewoon bestemmingsplan, en wat dat kan betekenen voor de herontwikkeling van het Centrale Gelderland terrein en de omgeving.

Tijdens het locatiebezoek aan Centrale Gelderland gaan we graag in op uw vragen. Ook nemen we u mee langs de projecten waar in de tussentijd hard aan is gewerkt: de sloop van de centrale, de bouw van twee windturbines en de tijdelijke circulaire hub van Stichting de Emmerik.

Fijn als u vragen voorafgaand aan het locatiebezoek alvast aan ons laat weten via uw griffie! Dan kunnen wij daar in de voorbereiding alvast rekening mee houden.

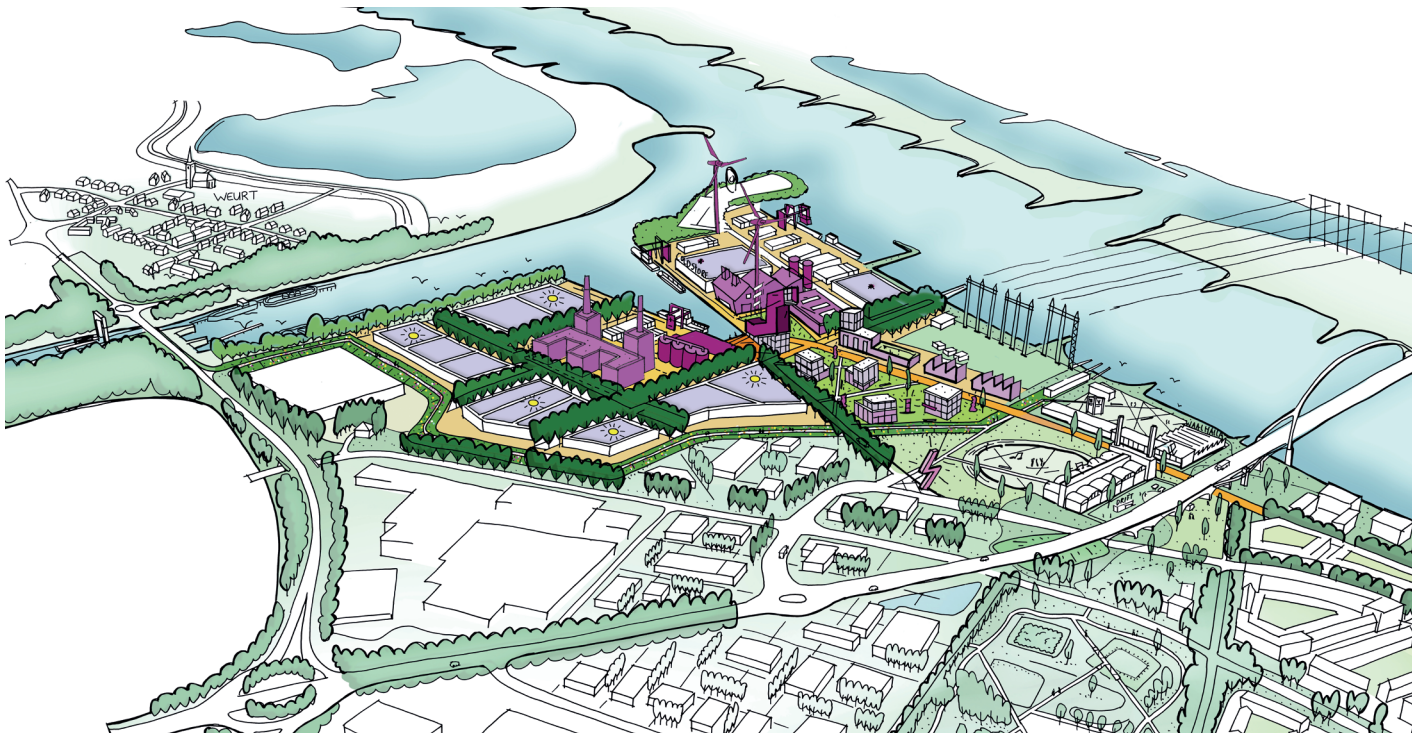
De Crisis- en Herstelwet: Bestemmingsplan met verbrede reikwijdte

De herontwikkeling van het terrein van Centrale Gelderland wordt mogelijk gemaakt door het opstellen van een nieuw bestemmingsplan: een bestemmingsplan met verbrede reikwijdte. De gebiedsvisie Waal Energie vormt het kader voor het bestemmingsplan.

Het bestemmingsplan verbrede reikwijdte van nu, is in feite het Omgevingsplan straks als de Omgevingswet is ingevoerd. Binnen de kaders van een bestemmingsplan met verbrede reikwijdte, mag op bepaalde onderdelen worden afgeweken van een aantal wetten en besluiten. Milieunormen en eisen dienen uiteraard te worden nageleefd. Er zijn alleen andere methoden beschikbaar om hier invulling aan te geven. Daarnaast zijn er mogelijkheden beschikbaar om andere kaders te stellen voor de ontwikkeling van het terrein in termen van

bijvoorbeeld gezondheid, duurzaamheid of andere ambities die ook in de gebiedsvisie zijn opgenomen.

Hierdoor kunnen we met het bestemmingsplan enerzijds meer **maatwerk** leveren. We kunnen kaders stellen die beter passen bij de lokale situatie dan de standaard landelijke normen. En tegelijkertijd is het mogelijk om op onderdelen **meer ruimte** te laten voor uitwerking. Bijvoorbeeld als nog niet helemaal duidelijk is hoe de invulling eruit komt te zien. Dan laten we ruimte voor innovaties die we nu nog niet kunnen voorzien, zonder dat er voor de omgeving onzekerheid ontstaat over de milieueffecten die zij kunnen verwachten van deze onbekende invulling. Dat is de **flexibiliteit en tegelijkertijd zekerheid** die je graag biedt bij innovatieve en langjarige ontwikkelingen als Waal Energie.

Flexibiliteit

Herontwikkeling van Centrale Gelderland op basis van een bestemmingsplan met verbrede reikwijdte is een aangewezen manier om het milieubelang en de maatschappelijke belangen die met de herontwikkeling gepaard gaan, op een flexibele wijze vast te leggen. Flexibiliteit betekent in dit geval dat de milieugebruiksruimte wordt vastgelegd (er moet altijd worden voldaan aan de gestelde normen), maar dat niet wordt vastgelegd welk soort bedrijf, waar moet komen. Als een bedrijf zich wil vestigen op het terrein, moet het aantonen dat het past binnen de gebruiksruimte die er beschikbaar is; als het niet past, is vestiging niet mogelijk.

Voor het bepalen van de beschikbare milieugebruiksruimte wordt voorzien in een benadering waarbij van buiten naar binnen wordt gekeken: de milieugebruiksruimte wordt vastgelegd en initiatieven moeten daar binnen passen. Er worden plafonds bepaald voor onder andere geluidbelasting, geur en veiligheid. Dit wordt gereguleerd middels Milieuzonering nieuwe stijl.

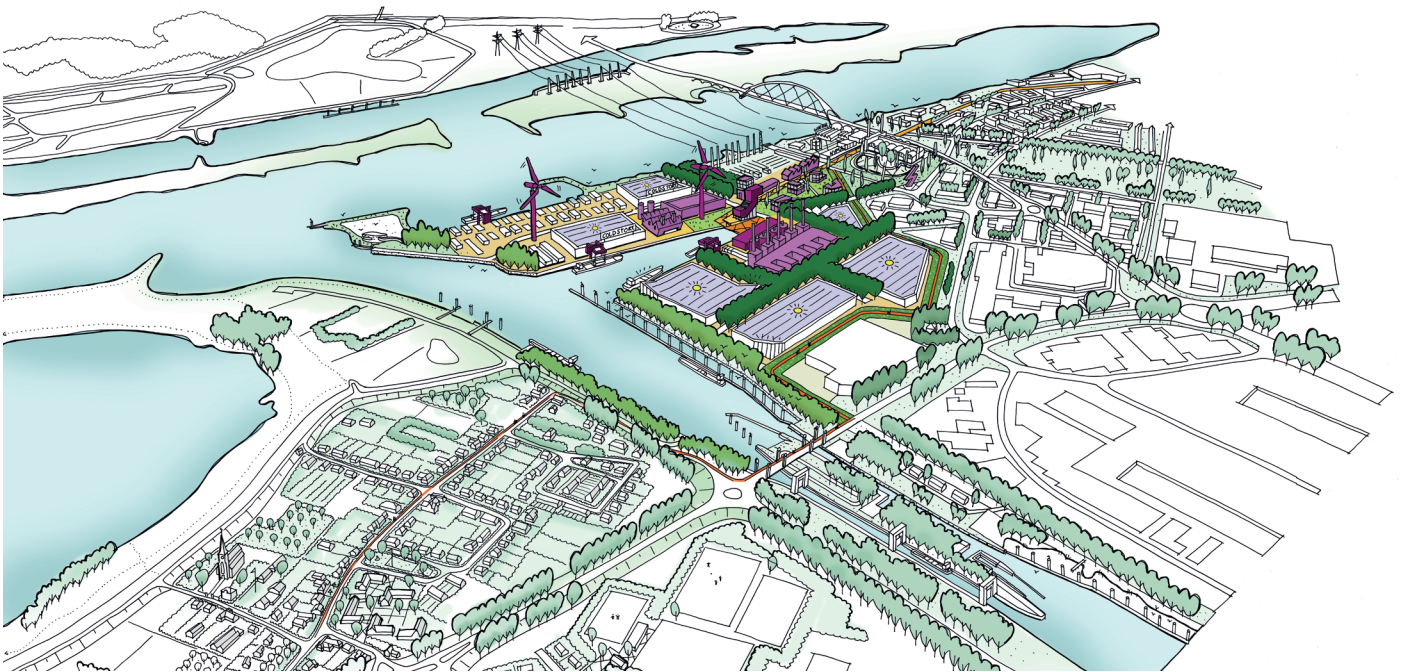
Milieuzonering nieuwe stijl

De tot op heden veel gebruikte VNG-uitgave Bedrijven en milieuzonering (2009) gaat uit van een indeling van bedrijven in milieucategorieën met bijbehorende richtafstanden voor onder andere geluid en veiligheid tot woonbebouwing. In de praktijk is al vaak gebleken dat de werkelijk benodigde milieuruimte van een bedrijf flink kan afwijken van die richtafstand: deze kan zowel groter zijn als kleiner. Technologische ontwikkelingen spelen hierin een belangrijke rol, terwijl de milieucategorieën al meer dan 10 jaar geleden zijn ontwikkeld. Onder de Omgevingswet wordt dit probleem opgelost met de Milieuzonering nieuwe stijl (VNG-uitgave uit mei 2019).

Met Milieuzonering nieuwe stijl worden RO en milieu geïntegreerd, zoals ook onder de Omgevingswet gaat gebeuren (en wat onder de Wro nog niet kan in reguliere

bestemmingsplannen). Deze methode is opgesteld om de toelating van bedrijven te reguleren op basis van een beschikbaar gestelde milieuruimte waarmee vooraf is aangetoond middels berekeningen dat aan de milieunormen wordt voldaan. Een bedrijf dat zich wil vestigen dient aan te tonen dat het niet meer milieuruimte nodig heeft dan er beschikbaar is gesteld, waardoor altijd aan de normen wordt voldaan. Zo wordt er zo vroeg mogelijk invulling gegeven aan het belang van een goede ruimtelijke ordening/gezonde en veilige fysieke leefomgeving, ten behoeve van een optimaal en doelmatig grondgebruik.

Bijkomend voordeel van de nieuwe systematiek is dat duidelijk is hoe de woonomgeving beschermd wordt door concrete normen.

De Notitie Reikwijdte en Detailniveau en Milieueffectrapportage

Om te kunnen bepalen wat een wenselijke en acceptabele milieugebruiksruimte is voor de toekomstige activiteiten op het Engie-terrein, wordt momenteel een milieueffectrapport (MER) opgesteld. Daarin worden alle milieu- en omgevingsaspecten zoals die ook in de Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) van 2019 zijn vermeld onderzocht. Met de NRD is de scope van het MER afgebakend. In 2019 heeft de omgeving tijdens een bijeenkomst input geleverd voor de NRD.

Het MER wordt zo uitgevoerd dat niet alleen de verplichte autonome ontwikkeling (de situatie met een gesloopte kolencentrale) wordt onderzocht, maar ook de situatie met een

nog werkende kolencentrale (zoals tot 2015 het geval was). Diverse omwonenden hebben hierom gevraagd ten tijde van de participatie op de NRD en ook de onafhankelijke Commissie m.e.r. heeft geadviseerd beide situaties in de afwegingen te betrekken.

De keuzes en afwegingen vanuit het MER worden in het bestemmingsplan beschreven en uitgewerkt in regels voor de invulling van het terrein. Het bestemmingsplan doorloopt de gebruikelijke procedure, zoals ook verderop in deze brochure beschreven.

Barro

In het kader van de energievoorziening is het gebied van nationaal belang. Het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro) voorziet in de juridische borging van het nationaal ruimtelijk beleid. Het bevat regels die de beleidsruimte van andere overheden ten aanzien van de inhoud van ruimtelijke plannen inperken, daar waar nationale belangen dat noodzakelijk maken. Om die reden is er in de

gebiedsvisie een strategische reservering opgenomen voor een toekomstige moderne gasgestookte elektriciteitscentrale (het alternatief, een biomassacentrale, is door het amendement op de gebiedsvisie niet mogelijk). In alle varianten die in het MER worden onderzocht is een dergelijke centrale meegenomen als uitgangspunt voor de totale ontwikkeling.

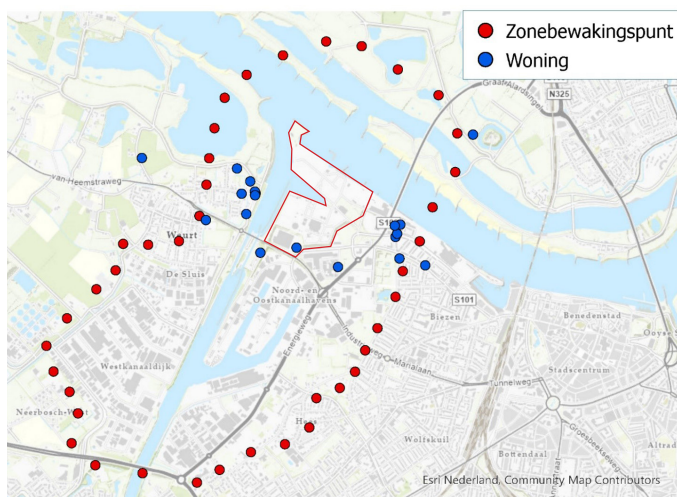
Geluid

Geluid betreft complexe materie. Dit komt mede omdat er voor geheel TPN-West een geluidzone is vastgesteld. Het is daarom niet mogelijk om alleen voor deze ontwikkeling de geluidzone bij te stellen. Eventuele geluidruimte die zou ontstaan door dit gebied strenger te beoordelen op geluid, kan eenvoudig weer worden opgevuld door de vestiging van een bedrijf elders op TPN-West omdat het bedrijf daar niet kan worden uitgesloten zolang het past binnen de geluidzone. Daarnaast is het soms zo dat bedrijven de geluidruimte die ze hebben aangevraagd niet altijd volledig benutten, waardoor de feitelijke geluidruimte anders is dan het op papier doet vermoeden. Om deze redenen is er in het geluidonderzoek voor gekozen om als uitgangspunt te hanteren dat het geluid na herinrichting van het terrein niet meer mag bedragen dan ten tijde van de werkende kolencentrale. Omdat daarmee in ieder geval binnen de geluidzone wordt gebleven, kan ook worden gesteld dat dat

in de toekomstige situatie ook zo is. En zorgen we er voor dat niet elders in de directe omgeving binnen het TPN-West gebied ineens meer geluid geproduceerd kan worden. Daarnaast wordt het geluidmodel van de gemeente gehanteerd om te kunnen vergelijken met de toetspunten die daarin zijn opgenomen. In het MER worden twee soorten toetspunten gehanteerd:

1. Zonebewakingspunten om te toetsen aan de geluidzone.
2. Woningen om te toetsen aan het woon- en leefmilieu.

Die toetspunten liggen onder andere aan de overkant van het kanaal, in Weurt. Streven is om er bij de herontwikkeling voor te zorgen dat het geluid bij die toetspunten lager is dan ten tijde van de kolencentrale.

Het is belangrijk te beseffen dat het gebied intensiever gebruikt gaat worden; er komen simpelweg meer bedrijven dan in het verleden met alleen de kolencentrale. Naast de geluidruimte voor een moderne gasgestookte centrale waar rekening mee gehouden dient te worden, komen er ook nog andere bedrijven die geluidruimte nodig hebben. In het MER wordt aangegeven hoeveel geluidruimte er beschikbaar is en wat de mogelijkheden zijn om binnen de ambities van het gebied geluidruimte te verdelen.

Stikstofdepositie en vergunning Wet natuurbescherming

Kort na het gereedkomen van de NRD in 2019 en gedurende de totstandkoming van het MER speelde de maatschappelijke discussie over de aanpak van stikstof bij ruimtelijke ontwikkelingen. Een uitspraak van de Raad van State in 2019 heeft grote gevolgen gehad voor ontwikkelingen in Nederland waarbij stikstof wordt geëmitteerd. Het gevolg was dat de effecten van ruimtelijke ontwikkelingen niet meer konden worden onderbouwd vanuit het Programma Aanpak Stikstof (PAS). Naar aanleiding van de uitspraak is er geruime tijd gewerkt aan oplossingsrichtingen die ook in provinciaal beleid moesten worden vastgelegd. Dat is ook de reden dat de totstandkoming van dit bestemmingsplan meer tijd vergt dan voorzien. Medio 2020 heeft het beleid van de provincie het mogelijk gemaakt om de stikstofruimte van de vroegere kolencentrale 'in te wisselen' (te salderen) met stikstof die de

toekomstige activiteiten zoals gedefinieerd in de gebiedsvisie met zich meebrengen.

Het stikstofonderzoek van het MER laat zien dat de beoogde activiteiten in de gebiedsvisie door de saldering mogelijk zijn, en ook dat de locatie van een nieuwe gasgestookte centrale binnen het plangebied erg bepalend is voor de depositie van stikstof in daarvoor gevoelige natuurgebieden. Plaatsing in het hart van het plangebied, ongeveer op de locatie van de oude centrale, of plaatsing meer noordelijk nabij de Waal lijken de enige realistische mogelijkheden om te kunnen voldoen aan de thans bestaande beleidsregels ten aanzien van stikstofdepositie. Daarmee kan de centrale gelukkig op de locatie komen te staan zoals ook is voorzien in de gebiedsvisie.

Coördinatie van besluiten

Op basis van het MER wordt een vergunning in het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb) aangevraagd waarmee aangetoond wordt dat aan de kaders omtrent stikstof wordt voldaan. Het is noodzakelijk hier gelijktijdig met het bestemmingsplan over te besluiten. Het bestemmingsplan moet namelijk uitvoerbaar zijn. Daarom wordt besluitvorming over

het bestemmingsplan, het MER en de vergunning voor de Wet natuurbescherming gecoördineerd. Om dat te kunnen doen, wordt aan de gemeenteraad van Nijmegen van te voren een coördinatiebesluit gevraagd. De provincie Gelderland blijft wel bevoegd gezag van de Wnb vergunning.

Veiligheid

Op een bedrijventerrein kunnen zich bedrijven vestigen met een risico-contour die afhankelijk van het soort bedrijventerrein een bepaalde omvang mag hebben. Vanwege de nabijheid van woonbebouwing zowel oostelijk als westelijk van het terrein is het belangrijk de grenzen aan te geven voor risicocontouren van toekomstige bedrijven. Als er geen grenzen worden gedefinieerd, kunnen er bedrijven komen met risicocontouren tot aan de woonbebouwing. Daarnaast is het met de gewenste flexibiliteit van het plan geen optie om vaste zones voor risicovolle installaties of bedrijven aan te wijzen. De windturbines hebben al een eigen risico-contour en ook een moderne gasgestookte elektriciteitscentrale heeft een eigen

risico-contour. Vanuit het onderzoek externe veiligheid t.b.v. het MER wordt daarom aanbevolen een veiligheidscontour om het gehele gebied te leggen. Een veiligheidscontour is een oplossing om een combinatie van risicovolle activiteiten en (beperkt) kwetsbare objecten mogelijk te maken binnen dat gebied en om naar de omgeving duidelijk te maken dat risicovolle activiteiten binnen het gebied niet onbeperkt mogelijk zijn. Een bedrijf dat zich vestigt, mag met zijn eigen risico-contour dus nooit buiten de vastgelegde veiligheidscontour komen.

Luchtkwaliteit

Bedrijven die zich willen vestigen dienen te voldoen aan de Wet luchtkwaliteit van 2007. In Nederland zijn stikstofdioxide (NO₂) en fijn stof (PM₁₀) de meest kritische luchtverontreinigende stoffen. Voor deze stoffen bestaat in Nederland de hoogste kans op het overschrijden van de gestelde normen. In het MER wordt beoordeeld of buiten het bedrijventerrein een toename is te verwachten van deze stoffen en of er zich overschrijdingen voordoen van de wettelijk voorgeschreven grenswaarden. Met name de invloed op woongebieden in de buurt (Weurt, Lent en Nijmegen west), wordt in kaart gebracht.

Vanuit het onderzoek wordt een zeer kleine toename van stikstofdioxide buiten het plangebied verwacht. Voor fijn stof wordt er geen toename buiten het plangebied verwacht. De concentraties van beide stoffen zijn ver onder de wettelijke grenswaarden gelegen en de verwachting is dat door dalende achtergrondconcentraties de concentraties van deze stoffen in de toekomst nog verder zullen dalen.

Proces en rol gemeenteraad

Gemeente Nijmegen is bevoegd gezag voor het bestemmingsplan en het MER. Dat betekent dat de gemeenteraad van Nijmegen het definitieve bestemmingsplan en het MER vaststelt. De gemeente Beuningen wordt op ambtelijk- en bestuurlijk niveau betrokken bij de totstandkoming van beide producten. Dat gaat via de volgende stappen:

- De raad van Nijmegen wordt rond november een coördinatiebesluit gevraagd.
- Door het college van Nijmegen wordt o.a. met gemeente Beuningen (en andere relevante bestuursorganen), via het wettelijk verplichte vooroverleg, afgestemd over het bestemmingsplan en het MER.
- Het ontwerp bestemmingsplan, het MER en de ontwerp Wnb vergunning worden daarna 6 weken ter inzage gelegd, zodat een ieder zienswijze kan indienen.
- Het college van de gemeente Nijmegen reageert op de ingediende zienswijzen en past het bestemmingsplan, het MER en – in samenspraak met de provincie – de ontwerp Wnb vergunning waar nodig op aan.
- Het (gewijzigde) bestemmingsplan, het MER en de ontwerp Wnb vergunning worden samen met de beantwoording van de zienswijzen ter besluitvorming voorgelegd aan de Nijmeegse raad.
- Na vaststelling en publicatie van het besluit staat de mogelijkheid tot beroep gedurende 6 weken open en treedt in principe daarna in werking.

Planning

- Coördinatiebesluit in november 2021
- MER, ontwerp bestemmingsplan en ontwerp vergunning Wnb begin 2022 ter inzage
- Vaststelling bestemmingsplan en vergunning Wnb medio 2022

